

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Керівник Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Роман РОМАНЮК

10

07

2023 року

**ПОЛОЖЕННЯ
про Департамент моніторингу додержання прав дитини
Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини**

1. Загальні положення

1.1. Департамент моніторингу додержання прав дитини Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Департамент) є самостійним структурним підрозділом Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат), діяльність якого координує представник Уповноваженого з прав дитини, згідно із затвердженою посадовою інструкцією.

1.2. Департамент у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», «Про звернення громадян», «Про державну службу», та іншими законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, підзаконними нормативно-правовими актами, Положенням про Секретаріат, наказами Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), Секретаріату та цим Положенням.

1.3. Структуру та штатну чисельність працівників Департаменту затверджує Уповноважений.

1.4. До складу Департаменту входять структурні підрозділи відповідно до структури та штатного розпису Секретаріату.

1.5. Положення про Департамент, структурні підрозділи Департаменту та посадові інструкції працівників затверджує Керівник Секретаріату.

1.6. Працівників Департаменту призначає на посади та звільняє з посад Уповноважений.

2. Завдання

2.1. Основним завданням Департаменту є забезпечення реалізації повноважень Уповноваженого щодо здійснення парламентського контролю за дотриманням прав людини і громадянина у сфері захисту прав дитини та забезпечення поновлення порушених прав людини і громадянина.

2.2. На Департамент також покладено завдання щодо забезпечення в межах повноважень моніторингу стану дотримання прав людини і громадянина у сфері захисту прав дитини державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності.

3. Функції

3.1. Для забезпечення діяльності Уповноваженого Департамент відповідно до покладених на нього завдань та розподілу обов'язків між працівниками в межах своїх повноважень:

3.1.1. забезпечує проведення моніторингу дотримання прав людини і громадянина у сфері захисту прав дитини, зокрема примусово переміщених на тимчасово окуповану територію України або депортованих на територію Російської Федерації, інших держав в умовах воєнного стану в Україні, які були повернуті, надає пропозиції Уповноваженому щодо вжиття заходів парламентського контролю з метою забезпечення прав і свобод людини і громадянина;

3.1.2. забезпечує моніторинг чинних законів і підзаконних актів щодо їх узгодження зі стандартами в галузі права з питань, що належать до компетенції Департаменту;

3.1.3. забезпечує здійснення експертного аналізу проєктів законів та інших нормативно-правових актів, з питань що належать до компетенції Департаменту;

3.1.4. готує пропозиції щодо розроблення законопроєктів та проєктів інших нормативно-правових актів, що стосуються сфери захисту прав дитини;

3.1.5. бере участь у підготовці проєктів конституційних подань Уповноваженого, готує проєкти подань до державних органів та органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, підприємств, установ та організацій, незалежно від їх форм власності та їх посадових і службових осіб щодо усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина та запобігання таким порушенням;

3.1.6. розглядає звернення громадян, листи державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, підприємств, установ, організацій, і зокрема з виїздом на місце, з питань, що належать до компетенції Департаменту, здійснює провадження у справах про порушення прав людини в порядку, визначеному Уповноваженим;

3.1.7. розглядає депутатські запити і звернення, запити на інформацію з питань, що належать до компетенції Департаменту;

3.1.8. роз'яснює заходи, яких мала вжити особа, що подала звернення до Уповноваженого;

3.1.9. надсилає звернення громадян за належністю до відповідних органів з рекомендаціями щодо дотримання стандартів у галузі прав людини і громадянина;

3.1.10. організовує та бере участь у перевірках стану дотримання прав дитини державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, бере участь у судових засіданнях;

3.1.11. ініціює в разі виявлення підстав для притягнення до адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог Уповноваженого або представників Уповноваженого процедуру притягнення до адміністративної відповідальності за статтею 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення;

3.1.12. здійснює в установленому порядку прийом громадян;

3.1.13. бере участь у підготовці щорічних і спеціальних доповідей Уповноваженого;

3.1.14. забезпечує діяльність Експертної ради при представнику Уповноваженого з прав дитини;

3.1.15. бере участь у організації та проведенні просвітницьких, навчальних заходів, нарад, конференцій, семінарів, круглих столів, залучає для їх проведення науковців, фахівців, незалежних експертів;

3.1.16. надає методичну та консультивну допомогу працівникам Секретаріату, які здійснюють регіональне представництво, та регіональним координаторам взаємодії з громадськістю;

3.1.17. забезпечує взаємодію і співпрацю з державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, міжнародними організаціями, надає пропозиції щодо підготовки та готує проекти договорів, угод, меморандумів щодо співпраці з ними з питань, що відносяться до компетенції Департаменту;

3.1.18. бере участь у взаємодії з державними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та їх посадовими особами щодо підготовки та здійснення заходів із забезпечення захисту прав дітей, примусово переміщених (депортованих) на тимчасово окуповану територію або на територію Російської Федерації, інших держав з метою повернення їх в Україну;

3.1.19. сприяє діяльності, в межах повноважень, відповідних органів та їх міжвідомчій комунікації, до компетенції яких належать питання повернення дітей, на територію України, на якій органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, організації їх прийому, вивчення та аналізу

проблем, розробки заходів, спрямованих на облаштування, адаптацію, розвиток та інтеграцію в українське суспільство, надання консультаційної підтримки та допомоги;

3.1.20. забезпечує підготовку інформаційно-аналітичних матеріалів для керівництва Секретаріату щодо поточного стану дотримання прав у сфері захисту прав дитини;

3.1.21. забезпечує підготовку проектів інформаційних повідомлень за напрямом дотримання прав у сфері захисту прав дитини для висвітлення на офіційному веб порталі Уповноваженого;

3.1.22. забезпечує виконання завдань, покладених на Консультаційний центр Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

3.1.23. здійснює інші функції, що випливають з покладених на Департамент завдань.

4. Права

4.1. Департамент відповідно до покладених на нього завдань має право:

4.1.1. запитувати і одержувати в установленому порядку необхідні документи, матеріали та інформацію від державних органів та органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, їх посадових та службових осіб;

4.1.2. вимагати від посадових та службових осіб державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, підприємств, організацій, установ незалежно від форм власності сприяння у проведенні у них перевірок діяльності щодо дотримання прав дитини, зокрема на підконтрольних та підпорядкованих їм підприємствах, установах та організаціях, надання спеціалістів для участі у проведенні перевірок, експертіз і підготовці відповідних висновків;

4.1.3. запрошувати посадових і службових осіб, громадян України, іноземців, осіб без громадянства для отримання від них усних або письмових пояснень щодо обставин, які перевіряються у справі про порушення прав дитини;

4.1.4. порушувати перед керівниками державних органів та органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, підприємств, організацій, установ незалежно від форм власності питання щодо виконання актів реагування Уповноваженого в установлені строки;

4.1.5. проводити без попереднього повідомлення виїзні та безвіїзні перевірки державних органів та органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності щодо дотримання ними прав дитини. Вимагати та отримувати від керівника та/або посадових осіб суб'єкта перевірки надання завірених підписом письмових пояснень;

4.1.6. залучати в установленому порядку до участі у вивченні окремих питань дотримання прав дитини науковців, експертів, представників громадських об'єднань (за згодою), працівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій (за погодженням з їх керівниками);

4.1.8. організовувати та брати участь у робочих групах, семінарах, конференціях, нарадах та інших заходах з питань, що належать до компетенції Департаменту;

4.1.9. під час виконання покладених на Департамент завдань взаємодіяти в установленому порядку з державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності;

4.1.10. користуватися державними, зокрема урядовими, системами зв'язку і комунікацій;

4.1.11. здійснювати інші повноваження відповідно до законодавства.

5. Керівництво

5.1. Департамент очолює директор, якого в установленому порядку, призначає на посаду і звільняє з посади Уповноважений.

5.2. На посаду директора Департаменту призначається особа, яка має вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра (спеціаліста) за спеціальністю в галузі освіти/педагогіки, права або іншими спеціальностями, які відповідають напряму діяльності Департаменту, з досвідом роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвідом служби в органах місцевого самоврядування, або досвідом роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності не менше двох років, вільно володіє державною мовою.

5.3. Директор Департаменту підпорядкований Уповноваженому, Керівнику Секретаріату, заступнику Керівника Секретаріату, загальне керівництво його діяльністю здійснює представник Уповноваженого з прав дитини.

5.4. Директор Департаменту має заступників у кількості згідно зі штатним розписом. У разі відсутності директора Департаменту виконання обов'язків за посадою здійснює його заступник, визначений Керівником Секретаріату у відповідному наказі.

5.5. Директор Департаменту несе персональну відповідальність за виконання покладених на Департамент завдань.

5.6. Посадові обов'язки та права директора Департаменту визначаються у його посадовій інструкції.

6. Інші питання

6.1. Посадові особи Департаменту несуть відповідальність згідно з чинним законодавством за невиконання або неналежне виконання покладених на них службових обов'язків, перевищення своїх повноважень, порушення обмежень, пов'язаних з проходженням державної служби, а також за вчинок, який порочить їх як державних службовців або дискредитує Уповноваженого та Секретаріат.

6.2. Секретаріат створює належні умови для ефективної роботи і підвищення кваліфікації працівників Департаменту, забезпечує їх робочі місця телефонним зв'язком, засобами оргтехніки, відповідним обладнанням і місцями для зберігання документів.

6.3. Департамент під час здійснення повноважень використовує бланки Секретаріату встановленого зразка.

В. о. директора Департаменту

Алла ТАРАСЮК